

L-EWWEL SENA

STUDJI SOĊJALI

HIN: Siegħa u nofs

Isem: _____

Klassi: _____

**Din il-karta tal-eżami tikkonsisti f'SEBA' taqsimiet (A sa Ġ).
 L-istudenti jridu jwieġbu t-taqsimiet KOLLHA.**

Taqsim A

Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA li ġejjin billi tagħzel VERU jew FALZ. Immarka t-tweġiba billi tagħmel sing taħtha:

1.	L-Istudji Soċjali jgħallimna kif aħna ngħixu fis-soċjetà ta' madwarna.	Veru/Falz
2.	Fis-soċjetà l-bniedem jista' jgħix għal rasu mingħajr l-ghajnuna ta' hadd.	Veru/Falz
3.	F'soċjetà, waħda mill-isbaħ affarjiet hija li kull bniedem huwa uniku.	Veru/Falz
4.	'Tolleranza' tfisser li jien ma nagħti kas ta' hadd.	Veru/Falz
5.	Kif ingib ruħi ma' bnedmin oħra fis-soċjetà tissejjaħ 'protezzjoni'.	Veru/Falz
6.	Edukazzjoni formali huwa t-tagħlim li jingħata fl-iskejjel.	Veru/Falz
7.	Il-ġenituri huma kontributuri importanti fl-edukazzjoni formali ta' uliedhom.	Veru/Falz
8.	Jum id-Drittijiet tal-Bniedem jiġi ċelebrat nhar l-10 ta' Diċembru.	Veru/Falz
9.	Bħala ċittadin għandi d-dmir li nieħu hsieb l-ambjent ta' madwari.	Veru/Falz
10.	F'soċjetà demokratika kull ċittadin jitqies l-istess quddiem il-liġi.	Veru/Falz

(Marka 1 x 10 = 10 marki)

Taqsim B

Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba minn dawn li ġejjin:

relazzjonijiet	soċjali	regoli	id-dmirijiet	identità
soċjalizzazzjoni	soċjologu	komunità	kastigi	gżira

Il-ħajja fil-_____ turi l-interdipendenza tal-individwi. L-ebda bniedem m'hu _____, u f'komunità ħajja, kull persuna ta' kuljum tagħmel ħilitha kollha biex tissodisfa l-bżonnijiet _____ u ekonomiċi tagħha. Ladarba l-bniedem jgħix ma' bnedmin oħra, dan jibni l-ħin kollu _____ ma' haddiehor. F'dan il-proċess hekk importanti, il-bniedem jitgħallem ukoll x'inhuma _____ tiegħu lejn hutu l-bnedmin. Biex grupp ta' bnedmin ikunu jistgħu jgħixu flimkien f'soċjetà, dawn irid ikollhom sett ta' _____ jew normi. Għal min jikser dawn in-normi, is-soċjetà timponi fuq il-persuna numru ta' _____. Il-proċess twil ta' _____ jipprepara lill-bniedem biex jgħix f'soċjetà. Kull persuna hija differenti minn oħra, u allura ngħidu li għandha _____ differenti. Persuna li tistudja kif taħdem is-soċjetà tissejjah _____.

(Marka 1 x 10 = 10 marki)

Taqsimat Ċ

Qabbel il-frazzjiet ta' kolonna A ma' dawg ta' kolonna B billi fil-kolonna l-vojt ta' tan-nom iktib in-numru t-tajjeb (minn 1 sa 10).

	KOLONNA A		KOLONNA B
1.	Is-sillabi u t-tagħlim fl-iskola		huwa dmir u dritt tiegħi fl-istess hin.
2.	Peer group huwa wieħed		huwa dritt fundamentali tal-bniedem.
3.	Fil-familja, in-nanniet		l-ewwel relazzjonijiet li persuna jkollha mal-ġenituri tagħha.
4.	Is-suġġetti li jiġu mgħallma fl-iskola u kull attività u tagħlim ieħor		jitqiesu bħala suġġetti ewlenin u, għalhekk, huma obbligatori.
5.	'Soċjalizzazzjoni primarja' tfisser		jiffurmaw parti mill-edukazzjoni formali tiegħi.
6.	Li mmur l-iskola		li taħdem favur id-drittijiet tal-bniedem.
7.	Id-dritt għall-edukazzjoni		rispett lejn l-għalliema u lejn il-kap tal-iskola.
8.	Ċerti suġġetti mgħallma fl-iskola, bħall-Malti,		li l-membri tiegħu jaqsmu l-istess normi u valuri.
9.	Fl-iskola l-istudenti għandhom juru		jiffurmaw il-kurrikulu.
10.	Il-Ġnus Magħquda hija organizzazzjoni		jgħinu fl-edukazzjoni informali tagħna.

(Marka 1 x 10 = 10 marki)

Taqsimat D

Aghmel linja taht it-tweġiba t-tajba.

- Fis-soċjetà, kull persuna għandha sett ta'
 - drittijiet.
 - dmirijiet.
 - drittijiet u dmirijiet.
- Il-passatempo tagħna jiffurmaw parti mill-
 - edukazzjoni formali tagħna.
 - edukazzjoni informali tagħna.
 - kultura ta' pajjiżna.
- L-iskola tippreparana biex
 - inkunu ċittadini tajba fil-futur.
 - nghaddu mill-eżamijiet.
 - nikkompetu bejnietna.

4. It-Tempji Preistoriċi ta' Malta
 - a. jiffurmaw parti importanti mill-kultura Maltija.
 - b. jinstabu f'diversi pajjizi tad-dinja.
 - ċ. inbnew mir-Rumani.
5. Familja estiza hija wahda
 - a. magħmula minn ftit ulied.
 - b. magħmula minn ġenituri, ulied u qraba ohra li kollha jgħixu taht l-istess saqaf.
 - ċ. magħmula minn grupp żgħir ħafna ta' nies.
6. **Interdipendenti** tfisser
 - a. li m'għandi bżonn l-għajnuna ta' hadd.
 - b. li nagħmel li rrid.
 - ċ. li jien niddependi fuq haddiehor bħalma haddiehor jiddependi fuqi.
7. Kunflitt fi grupp jinqala'
 - a. meta grupp ta' persuni ma jilhqux ftehim dwar xi haġa.
 - b. meta kulhadd jagħmel li jrid.
 - ċ. meta xi hadd jiehu deċiżjoni.
8. Xi tfisser **parteċipazzjoni fil-hajja**?
 - a. Jien nagħmel li rrid.
 - b. Jien niehu sehem attiv fis-soċjetà li ngħix fiha.
 - ċ. Jien inżomm kollox għalija.
9. Xi tfisser għalik **soċjetà demokratika**?
 - a. Il-membri tas-soċjetà huma kollha l-istess taht il-ligi.
 - b. Soċjetà li l-membri tagħha ma jaqblu f'xejn.
 - ċ. Soċjetà fejn hadd ma jista' jiehu deċiżjoni.
10. **Edukazzjoni informali** tfisser
 - a. dak kollu li nitgħallmu mill-iskola.
 - b. dak kollu li nitgħallmu f'kull waqt ta' hajjitna mill-familja u l-ħbieb.
 - ċ. il-kotba tal-iskola.

(Marka 1 x 10 = 10 marki)

Taqsim E**Wieġeb dawn il-mistoqsijiet kollha li ġejjin:**

1. Fisser id-differenza bejn **dritt** u **dmir**.

2. Agħti eżempju ta' dmir **u** eżempju ta' dritt.

3. Xi tfisser **interazzjoni soċjali**?

4. X'inh **soċjalizzazzjoni**?

5. Xi jfisser li inti tkun **persuna tolleranti**?

6. Agħti **ŻEWĠ** eżempji ta' gruppi kulturali.

7. Xi tfisser għalik **rikreazzjoni**?

8. Agħti **ŻEWĠ** eżempji ta' kunflitti fi grupp.

9. Uri d-differenza bejn **indipendenti** u **interdipendenti**.

10. X'jiġifieri meta ngħidu **drittijiet tal-bniedem**?

(2 marki x 10 = 20 marka)

Taqsim F**Wieġeb dawn il-mistoqsijiet kollha li ġejjin:**

1. Ftit taż-żmien ilu sirt membru ta' għaqda fir-raħal tiegħek. Inti tiegħu gost bl-attivitajiet li din l-għaqda torganizza. Izda għandek problema, li ta' spiss ma tilhaqx ftehim ma' uħud mill-membri l-oħra, daqqa fuq haġa u daqqa fuq oħra. Inti, bħala membru ta' din l-għaqda, kif għandek taħdem biex tevita kemm jista' jkun kunflitti ma' shabek tal-għaqda?

2. Pawlu kien għaddej fit-triq fir-raħal tiegħu u ra grupp ta' tfal jagħmlu ħsara fil-bandli tal-pjazza. Beża' li jekk ikellimhom jistgħu jidhku bih jew jagħmlu għalih. X'kont tagħmel inti f'sitwazzjoni bħal din?

3. Wieħed mill-hbieb tiegħek jimrad għal xi żmien u jkollu jfalli hafna mill-iskola. L-għalliem tiegħek jgħidlek li dan il-ħabib għandu bżonn l-għajnuna, issa li qorbu l-eżamijiet. X'tip ta' għajnuna kont toffrilu?

4. Spiccat il-lezzjoni tal-Matematika. L-għalliem tal-Matematika joħroġ mill-klassi u inti u shabek tistennew lill-għalliem tal-lezzjoni ta' wara. Spjega kif inti bħala student għandek iġġib ruhek f'dan il-hin u kif tghin lil shabek tal-klassi biex tinżamm l-ordni sakemm jasal l-għalliem l-iehor.

5. Matul din il-ġimgħa kellek hafna *homework* x'tagħmel. Thossok għajjen u tixtieq li tkun tliet ta' ijiem fi tmiem il-ġimgħa. Kif tgħaddih tmiem il-ġimgħa biex tkun tassew ħadt ir-rikreazzjoni jisthoqqlok?

(4 marki x 5 = 20 marka)

Taqsimat Ġ

Ikteb komponent ta' madwar 150-180 kelma fuq WIEHED minn dawn li ġejjin:

1. L-importanza tal-iskola għalija bħala ċittadin tal-futur.
2. L-anzjani u r-rwol tagħhom fil-familja u fis-soċjetà Maltija.
3. Kif għandi ngħin iktar lill-familja fil-ħin liberu tiegħi?
4. Uri d-differenzi ewlenin bejn il-familja tradizzjonali u dik moderna.

(20 marka)